

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग**वन अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा**

मुंबई, रविवार, दिनांक ३० जानेवारी २०११

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण-१५०)

पेपर क्रमांक ३

प्रोसिजर आणि अकाऊन्ट्स

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) उत्तराच्या पृष्ठार्थ नियमातील तरतुदी नमूद करा.

(३) प्रत्येक प्रश्नांचे गुण त्या प्रश्नाच्या समोरील समासात दर्शविले आहेत.

	गुण	
१. खालील नमूद बाबींसाठी मंजूरी देण्यास सक्षम असलेल्या वन अधिकाऱ्यांचे पदनाम नमूद करा :—	३०	
(अ) रुपये दहा लाखपर्यंतचा लिलाव रकमेस मंजूरी देण्याचे अधिकार.		
(ब) रुपये दहा हजारपेक्षा अधिक रकमेचा महसुली कामांना मंजूरी देण्याचे अधिकार.		
(क) एक लाख रुपयापेक्षा अधिक किमतीचे तार कुंपण आणि चर व उंचवट कुंपण कामास मंजूरी देण्याचे अधिकार.		
(ड) वानिकी प्रशिक्षण विद्यालयासाठी उपकरणे (equipment) खरेदी करण्याचे अधिकार.		
(ई) वनक्षेत्रपालांचे महिना अखेर रोख शिल्लक मर्यादा निश्चित करण्याचा अधिकार.		
(फ) तेंदू पत्ता खरेदीदाराशी करारनामा करण्याचा अधिकार.		
(ग) वनरक्षकांविरुद्ध खातेनिहाय चौकशी आदेशित करण्याचे अधिकार.		
(ह) वृत्तांतर्गत वनपालाचा बदलीचा अधिकार		
(य) कार्यालयीन लिपिकांची नियमित वार्षिक वेतनवाढ मंजूर करण्याचे अधिकार.		
(र) प्रकार १ निवासी इमारतीचे अंदाजपत्रकास तांत्रिक मंजूरी देण्याचे अधिकार.		
२. (अ) खालील अधिकाऱ्यांचे कर्तव्य विशद करा :—	२०	
(१) वन संवर्धन तज्ज्ञ		
(२) वनरक्षक		
(३) वन परिक्षेत्र अधिकारी		
(४) विभागीय वन अधिकारी/उप वनसंरक्षक.		
(ब) इंग्रजीत पूर्ण नाव लिहा :—	१०	
(१) C.C.F.	(२) B.D.S.	(३) L.O.C.
(४) G.P.S.	(५) I.F.A.	

200

३. खालील बाबीतील फरक स्पष्ट करा (कोणतेही तीन) :— ३०
- (अ) आवर्ती व अनावर्ती खर्च
 (ब) गेम रिझर्व्ह आणि टायगर रिझर्व्ह
 (क) राष्ट्रीय उद्यान, वन आणि अभयारण्य
 (ड) राखीव वन व संरक्षित वन
 (ई) परावर्तित रजा व अर्ध पगारी रजा.
४. खालीलपैकी टिपणी लिहा (कोणत्याही पाच) :— ३०
- (अ) मोजमाप पुस्तिका
 (ब) मजुरांसाठी हजेरीपट
 (क) विभागीय वन लेखातील चुका दुरुस्त करणे
 (ड) वन जमा नोंदवही
 (ई) वन ठेव (Forest Deposit)
 (फ) ठेकेदार व संवितरण नोंदवही
 (ग) रोख लेखा पुस्तक.
५. महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९, अंतर्गत नियम ८ व १० अंतर्गत ३०
 शिस्तभंगविषयक कार्यप्रणालीत फरक विशद करा.
६. खालील विषयावर थोडक्यात टिपणी लिहा (कोणत्याही पाच) :— ३०
- (अ) चराई परवाना देतानाचा प्राधान्य क्रम
 (ब) हक्क व सवलती
 (क) काष्ठ आगार
 (ड) साठा चित्रण
 (ई) मुख्य वन्यजीव रक्षक
 (फ) गुन्ह्यांच्या सम्मरी ट्रायल.

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR FOREST OFFICERS

MUMBAI, SUNDAY, 30TH JANUARY 2011

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER III

PROCEDURE AND ACCOUNTS

(With Books)

N.B.—(1) Solve any *five* Questions.

(2) Quote relevant Rules/articles and paragraphs in support of your answer.

(3) The marks for each question are indicated in the margin.

	Marks
1. State the Power of the Forest Officers who can give sanction (Name the designation of the officer) :—	30
(a) Power to sanction sales upto Rs. 10 Lakhs.	
(b) Power to sanction Revenue works above Rs. 10,000.	
(c) Power to sanction wire and Trench and around fencing costing more than Rs. 1,00,000.	
(d) Power to purchase equipment for Forestry Training Schools.	
(e) Power to fix the limit of closing monthly cash balance of an RFO.	
(f) Power to execute agreement with the purchaser of Tendu Leaves.	
(g) Power to initiate Departmental Enquiry against Forest Beat Guard.	
(h) Power to transfer a Round Officer within the circle.	
(i) Power to sanction the increments of Clerk.	
(j) Power to accord Technical Sanction to the Type 1 Quarter.	
2. (a) State the duties of following officers :—	20
(i) Silviculturist	
(ii) Forest Guard	
(iii) Range Forest Officer	
(iv) Divisional Forest Officer/ Dy. Conservator of Forests.	
(b) Write the full form of the following abbreviations :—	10
(i) C.C.F.	(ii) B.D.S.
(ii) G.P.S.	(iii) L.O.C.
(iii) I.F.A.	
(iv) I.F.A.	
3. Distinguish the following (any <i>three</i>) :—	30
(a) Recurring Expenditure and Non-Recurring Expenditure.	
(b) Game Reserve and Tiger Reserve.	
(c) National park and Sanctuary.	
(d) Reserved Forest and Protected Forest.	

4. Write short notes of the following (any five) :— Ma
30
- (a) Measurement Book
  - (b) Muster Rolls for Labourers
  - (c) Correction of errors in the Forest Accounts
  - (d) Register of Forest Remittances
  - (e) Forest Deposit
  - (f) Contractors and Disburser's Ledger
  - (g) Cash Book.
5. Describe the differences between the Procedures to be followed for disciplinary action under Rule 8 and 10 of M.C.S.R (Discipline And Appeal), 1979. 30
6. Write short notes of the following (any five) :— 30
- (a) Order of Precedence for issuing Grazing permits
  - (b) Rights and Privileges
  - (c) Timber Depot
  - (d) Stock Mapping
  - (e) Chief Wildlife Warden
  - (f) Summary Trial of Offences.
-